ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΙΑΤΡΟΥΣ

(Ἴδ. καὶ Ἐπετ. Ἑτ. Βυζ. Σπ. τόμ. Ε΄, σ. 300 - 338).

Γαλ. τόμ. ΙΒ΄, σ. 776 «Ἀπολλωνίου σκυλάκιον ἐπισήμως ἰατρεύσαντος, τουτέστι τὸ ἱεράκιον κολλύριον τραχωματικὸν» καὶ σ. 783 «τὸ ἱεράκιον πρὸς ἀμβλυωπίαν κλπ.».

Περὶ τοῦ κολλυρίου τούτου διέλαβον ἐν ταῖς ἐμαῖς Adnotat. crit. et gramm. ad medicos Graecos σ. 16 - 7, κατέλεξα δὲ αὐτὸ εἰς τὰ ἀπὸ ὀνομάτων ζῴων καλούμενα φάρμακα. Ἀλλὰ παρὰ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΒ΄, σ. 775 φέρεται «τοῦ Ἱέρακος τραχωματικὸν» (κολλύριον). Ὥστε τὸ κολλύριον τοῦτο δὲν εἶνε ὠνομασμένον ἀπὸ τοῦ ὑποκοριστικοῦ ὀνόματος ἱεράκιον, ἀλλ᾽ ἀπὸ ὀνόματος ἀνδρός, διὸ γραπτέον εἶνε Ἱεράκειον. Οὕτω δὲ δέον εἶνε νὰ γράψωμεν καὶ παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Τραλλιανῷ τόμ. Β΄, σ. 43 Pusch. ἀντὶ τοῦ Ἡράκλειον.

Γαλ. τόμ. ΙΓ΄. σ. 609 «ἐοικότες τοῖς μετὰ τὸ σκίμποδος ὁδοιποροῦσι τυφλοῖς».

Οὐχὶ «μετὰ σκίμποδος», τουτέστι μετὰ κραβάτου (in lectica ὡς ἔχει ἡ Λατινικὴ μετάφρασις), ἀλλὰ «μετὰ σκίπωνος», δηλ. μετὰ βακτηρίας ἢ ῥάβδου, ἔγραψεν ἀναμφιβόλως ὁ Γαληνός. Ὅμοιον δ᾽ ἁμάρτημα φέρεται παρὰ τῷ αὐτῷ τόμ. Γ΄, σ. 254 «ὥστε σκίμποδος ἐδεῖτο τὰ τοιαῦτα διερχόμενος χωρία», ἀποκατέστησε δὲ τὴν ὀρθὴν γραφὴν «ὥστε σκίπωνος ἐδεῖτο κλπ.» ὁ Κόντος ἐν τῇ Ἀθηνᾷ τόμ. Ζ΄, σ. 353, ὅστις διέλαβε καὶ περὶ τῆς πλημμελοῦς γραφῆς σκίμπων καὶ σκήπων (αὐτόθι σ. 356 - 8).

Γαλ. τόμ. ΙΔ΄, σ. 267 «ἔστω δὲ ὁ οἶνος κάλλιστος, οἷος ὁ Φαλερῖνος γλυκύς, ὁ μὴ Φαυστιανός, ἀλλ᾽ ὁ δριμύς τε καὶ πᾶσι καλούμενος ἄκτος».

Γράφε « — — — οἷος ὁ Φαλερῖνος, μὴ ὁ γλυκὺς Φαυστιανός, ἀλλ᾽ ὁ δριμὺς κλπ.». Ἴδ. τὰς ἐμὰς Adnot. σ. 75.

Γαλ. τόμ. ΙΔ΄, σ. 307 «ἐπιμελῶς δὲ τὰς σάρκας ἱστᾶν δεῖ, ἵνα μὴ διαλάθῃ ἄκανθα».

Νομίζω ὅτι οὐχὶ ἱστᾶν, τουτέστι σταθμᾶσθαι (ponderare κατὰ τὴν Λατινικὴν μετάφρασιν), ἀλλὰ διιστάναι ἢ διιστᾶν εἶνε ἡ γνησία γραφή.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

Γαλ. τόμ. ΙΔ΄, σ. 675 «τινὰ δὲ ἐκ περιπτώσεώς φασιν ἐπινενοῆσθαι, ὡς τὸ παρακεντεῖν τοὺς ὑποκεχυμένους, ἐκ τοῦ περιπεσεῖν αἶγα, ἥτις ὑποχυθεῖσα ἀνέβλεψεν, ὀξυσχοίνου ἐμπαγείσης εἰς τὸν ὀφθαλμόν».

Οὐχὶ τὸ περιπεσεῖν ἀλλὰ τὸ παραπεσεῖν, τουτέστι σφαλῆναι, νομίζω ὅτι ἁρμόζει τῷ λόγῳ ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ.

Ἀέτ. Γ΄, σ. 55 α΄ «ποίει ἐρεβίνθου καλοῦ μέγεθος».

Γρ. «ἐρεβίνθου μεγάλου μέγεθος», ὡς φέρεται ἐν σ. 54 β΄ «ποίει ἐρεβίνθου μεγάλου μέγεθος».

Σεβῆρος παρὰ τῷ Ἀετίῳ Ζ΄, σ. 131 β΄ «περὶ τραχωμάτων καὶ δασυμάτων, συκώσεων καὶ τύλων».

Τὸ ὀρθῶς ἔχον εἶνε δασυσμάτων. Πρβ. δασυσμός. Ἡ ἐσφαλμένη αὕτη γραφὴ κατεχωρίσθη καὶ ἐν τῷ Λεξικῷ τῶν Liddell-Scott-Jones: «δάσυμα – – – = τράχωμα, Sever. ap. Aët. 7.45». Ἀλλ' ἐκ τοῦ δασύνω μόνον ὁ τύπος δάσυσμα δύναται νὰ παραχθῇ· πρβ. ἡδύνω-ἥδυσμα, λαμπρύνω-λάμπρυσμα, μολύνω-μόλυσμα, κτλ.

Ὁ αὐτὸς αὐτόθι «ἐπ' ἐκείνων μὲν γὰρ δασύτερα καὶ τραχύτερα καὶ ἐννομώτερα φαίνεται ἐκστραφέντα τὰ βλέφαρα, ἐπὶ δὲ τούτων ὥσπερ τινὰ κέγχρην. ἣν ὀρόβια μικρὰ ὁρᾷς ἐπανιστάμενα τῶν βλεφάρων ἐντός».

Γραπτέον «..τραχύτερα καὶ ἐναιμότερα φαίνεται» καὶ «ἐπὶ δὲ τούτων ὥσπερ τινὰς κεγχραμίδας ἢ ὀρόβια μικρὰ κτλ.». Πρβ. Γαλ. τόμ. ΙΔ΄, σ. 770 «τραχέα δὲ τὰ βλέφαρα λέγεται, ὅταν ἐκστραφέντα ἐναιμότερα φαίνηται καὶ τραχύτερα καὶ σαρκωδέστερα καὶ κεγχραμίσιν ὅμοια». Ὀρειβ. τόμ. Ε΄, σ. 715 (=CMG VI 3, σ. 448, 19) «πρὸς βλέφαρα παχέα καὶ ὕφαιμα καὶ κεγχραμίδων ὑπόπλεα». Φέρεται δὲ καὶ παρὰ τῷ Λέοντι σ. 131 Erm. «τραχώματα λέγονται, ὅταν ἐκστρέψας τὰ βλέφαρα ἴδῃς ἐν αὐτοῖς κεγχραμίδας τινάς, οἷαι αἱ τῶν συκῶν εἰσιν (γρ. σύκων εἰσίν)». Σημειωτέον δὲ πρὸς τούτοις ὅτι γραπτέον εἶνε καὶ παρὰ τῷ Ἀετίῳ ΙϚ΄, σ. 116,23 «σύκων λιπαρῶν κεκομμένων ὥστε τὰς κεγχραμίδας μὴ φαίνεσθαι» ἀντὶ τοῦ «ὥστε τὰς κεγχρίδας μὴ φαίνεσθαι». Ἔχω δὲ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐν τῷ Λεξικῷ τῶν Liddell-Scott-Jones ἐν λ. κεγχραμὶς 3 («pl., trachomata of the eye») μνημονεύεται μόνον τὸ χωρίον τοῦ Ὀρειβασίου.

Ἀέτ. Δ΄, σ. 68 β΄ «ἀμύγδαλα λελεπτυσμένα».

Οὐχὶ λελεπτυσμένα ἀλλὰ λελεπισμένα εἶνε ἡ γνησία γραφή. Ἐν δὲ Ϛ΄, σ. 106 β΄ (ἐν τῷ περὶ πιτυριάσεως) φέρεται «ἀμυγδάλοις πικροῖς λελευκασμένοις μεθ' ὕδατος ἢ ὄξους λεάνας χρῶ», ἀλλὰ παρὰ τῷ Γαληνῷ

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

τόμ. ΙΒ΄, σ. 461 κεῖται «ἀμυγδάλοις πικροῖς λελεπισμένοις μεθ᾽ ὕδατος ἢ ὄξους σμῶ». Παρὰ δὲ τῷ Αἰγινήτῃ Παύλῳ CMG XI, 1 σ. 245, 23 ἀπαντᾷ «ἀμύγδαλα πικρὰ λελευκασμένα», ἀλλ᾽ εἰς κῶδιξ ἔχει τὴν γραφὴν λελεπισμένα. Καὶ ἐν σ. 189, 10 (ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «πρὸς ὀδύνας τὰς μεγίστας καὶ πῦον καὶ δυσηκοΐας») φέρεται «ἀμύγδαλα λελευκασμένα κ΄», ἀλλὰ παρὰ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΒ΄, σ. 610 (ἐν τῷ κεφαλαίῳ «περὶ δυσηκοϊῶν καὶ ἤχων») κεῖται «ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα κ΄». Πρβ. καὶ τόμ. ΙΓ΄, σ. 331 «ἀμυγδάλων λελεπισμένων». Παρατηρητέον δὲ ὅτι Δίφιλος ὁ Σίφνιος παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Β΄, σ. 54 a λέγει «τούτων δὲ (τουτέστι τῶν καρύων τῶν βασιλικῶν) τὰ ἁπαλὰ ἔτι καὶ λελευκασμένα εὐχυλότερα κλπ.» καὶ «τὰ δὲ ἁπαλὰ (τουτέστιν ἀμύγδαλα) καὶ πλήρη καὶ λελευκασμένα γαλακτώδη ὄντα κλπ.». Ἴσως δὲ καὶ ἐνταῦθα ἡ ὀρθὴ γραφὴ εἶνε λελεπισμένα. Ὡς νομίζω δ᾽, ἡ γραφὴ λελευκασμένα ἐν πᾶσι τοῖς μνημονευθεῖσι χωρίοις προῆλθεν ἐκ τούτου, ὅτι τὰ λελεπισμένα ἀμύγδαλα καὶ κάρυα εἶνε λευκά.

Ἀέτ. Θ΄, σ. 367, 23 «ποτιστέον πρὸ τροφῆς τοὺς μὲν παῖδας μύξης ἀφέψημα σὺν ἡδυόσμῳ».

Περὶ τοῦ χωρίου τούτου ἐν τῇ «Βυζαντίδι» τόμ. Β΄, σ. 535-6 ἔγραψα τάδε: «Ἴσως γραπτέον «μύρτων ἀφέψημα»· πρβ. Ὀρειβ. τόμ. Δ΄, σ. 573 «τοὺς μὲν παῖδας ποτιστέον μύρτων ἀφεψήματι μετὰ ἡδυόσμου», καὶ Ἀέτ. Θ΄, 293, 23 «μετὰ μύρτων ἀφεψήματος». Ἂν δέ τις μὴ ἐγκρίνῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην, πάντως ὀφείλει νὰ γράψῃ «μύξων ἀφέψημα». Μύξα ἢ μυξάρια λέγονται οἱ καρποὶ τοῦ φυτοῦ, ὃ καλεῖται μυξέα (Corp. pap. Herm. Wessely 7, 2 καὶ 28, 15)». Νῦν δὲ δύναμαι μετὰ βεβαιότητος νὰ εἴπω ὅτι ἡ γνησία γραφὴ εἶνε παρὰ μὲν τῷ Ἀετίῳ Θ΄, σ. 367, 23 «μύξων ἀφεψήματι», παρὰ δὲ τῷ Ὀρειβασίῳ «μύξων ἀφεψήματι» ἀντὶ τοῦ «μύρτων ἀφ.», τεκμαιρόμενος ἐκ τῶν φερομένων παρὰ Παύλῳ τῷ Αἰγινήτῃ CMG IX 1, σ. 383, 24 «προποτιστέον τοίνυν αὐτοὺς τῷ τε τῶν χαμαιμήλων ἀφεψήματι καὶ τῷ τῶν ὀνομαζομένων μυξαρίων ἢ αὐτὰ δοτέον ἐσθίειν τὰ μυξάρια καθηψημένα». Νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐν σ. 283, 31 καὶ 368, 27 τοῦ Θ΄ λόγου τοῦ Ἀετίου γραπτέον εἶνε «μύξων ἀφέψημα» καὶ «ἐν ἐφεψήματι μύξων» ἀντὶ τῶν ἐκδεδομένων ὑπὸ τοῦ Ζερβοῦ «μυξῶν ἀφέψημα» καὶ «ἐν ἀφεψήματι μυξῶν». Ἐν δὲ σ. 294, 19 τἀντίγραφα ἔχουσι τὴν γραφὴν «μύσκλης ὀστέον». Ὁ Ζερβὸς διώρθωσε τὸ χωρίον γράψας «μύξων ὀστέα», ἐγὼ δὲ εἴκασα ὅτι λανθάνει ἄλλο τι, οἷον «μεσπίλου ὀστέον». Τὸ ὄνομα μέσπιλον παραφθαρὲν ἐγένετο μούσπουλον καὶ μοῦσκλον (ἴδ. Δουκαγγίου Γλωσσ. σ. 964 λ. μοῦσκλα καὶ μουσκλίον καὶ σ. 965 λ. μούσπουλον), νῦν δὲ λέγεται μούσκουλο, καὶ μέσκουλο καὶ μούσμουλο. Ὁ δὲ Διοσκορίδης λέγει τόμ. Α΄, σ. 169

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

Kühn «μέσπιλον – – – καρπὸν φέρον μικρὸν μήλῳ ὅμοιον, ἡδύν, ἔχοντα τρία ὀστάρια ἔνδοθεν, ἀφ᾽ ὧν καὶ τρίκοκκόν τινες ὀνομάζουσιν». Παρὰ δὲ τῷ Αἰγινήτῃ Παύλῳ Β', 51 (=CMG IX 1, σ. 121, 31) ἐξέδωκεν ὁ Heiberg «καλῶς ποιεῖ καὶ δαμασκηνὰ καὶ μυσκλίου (τοῦτο δέ ἐστιν ἡ μύξα) τὰ ὀστέα διακρατούμενα κλπ.». Ἀλλὰ παρὰ τῷ Ὀρειβασίῳ Συν. πρὸς Εὐστ. Ϛ', 43 (= CMG VI 3, σ. 208, 11) κεῖται «καλῶς ποιεῖ καὶ δαμασκηνοῦ καὶ μυσκλίου τὰ ὀστέα διακρατούμενα», παρὰ δὲ τῷ Ἀετίῳ Ε΄, σ. 94 β΄ «καὶ δαμασκήνου (-ηνοῦ) δὲ ἢ μυξαρίων (-ίου) τὸ ὀστέον κατεχόμενον ἐν τῷ στόματι παραμυθεῖται». Ἔτι δὲ ἀπαντᾷ παρὰ μὲν τῷ Ὀρειβασίῳ CMG VI 3, σ. 208, 6 «βέλτιον δ᾽ ἐνεργεῖ μύσκλον τῷ λινοσπέρμῳ ἐγκαθηψημένον» παρὰ δὲ τῷ Αἰγινήτῃ Παύλῳ β΄ 51 (CMG IX 1, σ. 121, 26) «βέλτιον δ᾽ ἐνεργεῖ μυξίον τῷ λινοσπέρμῳ συγκαθηψημένον». Πιθανὸν δέ μοι φαίνεται ὅτι γραπτέον εἶνε ἐν τοῖς μνημονευθεῖσι χωρίοις μυξαρίου καὶ μυξάριον ἀντὶ τοῦ μύσκλου καὶ μύσκλον.

Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 39, 10 «τὰ παχύτερα τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι».

Ἀντὶ τοῦ παχύτερα οἱ κώδικες BV ἔχουσι τὴν γραφὴν πολυχεῖλα, παρὰ δὲ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΓ', σ. 491 κεῖται «τὰ παχύχειλα τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι».

Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 41, 15 κἑξ. «ἡ διὰ βοτανῶν κεφαλική. Αὕτη ἄνευ τρήσεως ἀφίστησι λεπίδας, ἀνάγει ὀστᾶ διεφθορότα· ἐπίξυε δὲ τὰ ὀστᾶ καὶ ἐπίπαττε· κτλ.».

Γρ. «ἐπιξύει δὲ τὰ ὀστᾶ ἐπὶ ποσόν», ὡς φέρεται παρὰ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΓ', σ. 863 ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῷ ἐπιγραφομένῳ «ἡ διὰ βοτανῶν Κρίτωνος».

Ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ τοῦ Ἀετίου σ. 42, 1-2 ἐξέδωκεν ὁ Ζερβὸς «ποδαγρικοῖς ἁρμόζει καὶ τοὺς τόφους αὐτῶν διαλύει» μετὰ τῆς ὑποσημειώσεως: «πώρους» ἀντὶ «τόφους» Α. πόρους Φ». Ἀλλὰ παρὰ τῷ Γαληνῷ ἐν τῷ μνημονευθέντι τόπῳ ἀπαντᾷ «ποδαγρικοῖς ἁρμόζει, πώρους διαλύει», οὐχὶ «τόφους».

Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 49, 12 κἑξ. «Τυρία ἀνεπίδετος. Ποιεῖ πρὸς τὰς μεγάλας διαιρέσεις».

Ἀνάγνωθι «ποιεῖ πρὸς τὰς ⟨μὴ⟩ μεγάλας διαιρέσεις». Πρβ. Δαμοκράτη παρὰ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΓ΄, σ. 915 κἑξ. «τούτοις ἀκολούθως βούλομ᾽ ἐμπλάστρων φράσαι | ἀνεπιδέτων χρήσεις τε καὶ τὰς συνθέσεις, | ποιοῦσι πρὸς τὰς μὴ μεγάλας διαιρέσεις | – – – ἔμπλαστρον εὐπόριστον, εὔχρουν, δραστικήν, | καλῶ δὲ Τυρίαν· λαμβάνει γὰρ πορφύρας | τὸ χρῶμα Τυρίας, ἂν γένηθ᾽ ὃν δεῖ τρόπον». Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ιβ΄ κεφάλαιον τοῦ Ζ΄ βιβλίου τοῦ Γαληνοῦ Περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη ἐπι-

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

γράφεται «αἱ ὑπὸ Δαμοκράτους γεγραμμέναι πολύχρηστοι. Τυρία ἀνεπίδετος».

Ἀέτ. ΙΕ΄ σ. 61, 3 «ἡ δι᾿ ἰτεῶν λυτή, ὡς Κρίτων καὶ Ἡρόδοτος».

Ὁ ἐκδότης ὑποσημειοῦται: «ἡ δι᾿ ἰτεῶν λυτὴ ὡς Κρίτων κλπ. Φ. λιτὴ ΛΠ». Μόνη ἡ γραφὴ λιτὴ ἔχει ὀρθῶς. Πρβ. Γαλ. τόμ. ΙΓ΄, σ. 801 «ἡ δι᾿ ἰτεῶν λιτή, ὡς Ἡρόδοτος» καὶ σ. 814 «λιτὴν Ἱκέσιον». Ὀρειβ. CMG VI, 3, σ. 63, 15 «χλωρὰ λιτή».

Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 63, 10 κἑξ. «Μοσχίωνος καταγματική. Φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τοὺς νεοτρώτους καὶ πρὸς διακοπὰς τῶν νεύρων καὶ τὰς μετὰ παραθλάσεως διαιρέσεις».

Οὐχὶ παραθλάσεως ἀλλὰ περιθλάσεως εἶνε ἡ ἀληθὴς γραφή. Οὕτως ἀπαντᾷ παρὰ τῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΓ΄ σ. 537 «Μοσχίωνος καταγματική, φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰ νεότρωτα καὶ διακοπὰς νεύρων καὶ τὰς μετὰ περιθλάσεως διαιρέσεις»· (παρατηρητέον δὲ ὅτι καὶ παρὰ τῷ Ἀετίῳ ὁ κῶδιξ Φ ἔχει τὴν γραφὴν τὰ νεώτρωτα, τουτέστι νεότρωτα ἀντὶ τῆς τοὺς νεοτρώτους). Παρὰ τῷ αὐτῷ Γαληνῷ τόμ. ΙΓ΄, σ. 646 - 7 εἶνε ἐκδεδομένον «ἡ δὲ λέξις αὐτή, καθ᾿ ἣν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν, ἔστιν ἥδε. Μοσχίωνος καταγματική· φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰ νεότρωτα καὶ διακοπὰς τῶν νεύρων καὶ τὰς μετὰ θλάσεως διαιρέσεις». Ἀλλ᾿ ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένων εἶνε πρόδηλον, ὅτι καὶ ἐνταῦθα γραπτέον εἶνε «τὰς μετὰ περιθλάσεως διαιρέσεις». Ἀπαντᾷ δ᾿ ἔτι ἡ λέξις περίθλασις καὶ σ. 643 «ποιεῖ πρὸς νύγματα, περιθλάσεις, κλπ.» καὶ σ. 647 «πρὸς τὰς τῶν διδύμων περιθλάσεις» καὶ σ. 803 «ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς μετὰ περιθλάσεως διαιρέσεις» καὶ σ. 804 «πρὸς νεύρων καὶ μυῶν διακοπὰς καὶ περιθλάσεις» καὶ σ. 1020 καὶ 1023 καὶ παρὰ τῷ Ἀετίῳ ΙΕ΄ σ. 9 - 10 «πρὸς νεύρων καὶ μυῶν καὶ χόνδρων διακοπὰς καὶ περιθλάσεις» καὶ παρὰ τῷ Σωρανῷ πολλάκις. Ἴδ. καὶ Θησ. Στεφ. ἐν λ.

Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 128, 1 «ἄλλη (τουτέστιν ἔμπλαστρος) Ἀσκληπιάδου ῥοδίνη καλουμένη».

Ὁ κῶδιξ V ἀντὶ τοῦ ῥοδίνη ἔχει τὴν γραφὴν Ῥοδιακή, αὕτη δ᾿, ὡς φαίνεται, εἶνε ἡ ὀρθή. Πρβ. Γαλ. ΙΓ΄, σ. 448 «πρώτην δὲ τούτων ἁπασῶν, ὧν εἶπεν, ἔγραψεν ὁ Ἀσκληπιάδης, ἣν ὀνομάζει Ῥοδιακήν». Σημειωτέον δ᾿ ὅτι ἐν τῇ συνθέσει τῆς ἐμπλάστρου ταύτης παρὰ μὲν τῷ Γαληνῷ φέρεται «καὶ κοτύλην α΄ καὶ ἡμίσειαν ἐλαίου» παρὰ δὲ τῷ Ἀετίῳ ἐξέδωκεν ὁ Ζερβὸς «ἐλαίου λευκοτάτου λίτραν μίαν καὶ ἡμίσειαν».

Ἀέτ. ΙϚ΄ σ. 109, 24 (ἐκ τοῦ Σωρανοῦ) «ἢ γὰρ τέκνων ἀποβολῆς προαγγελθείσης».

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

Γραπτέον «προσαγγελθείσης», ὡς φέρεται παρὰ τῷ Σωρανῷ CMG IV, σ. 148, 4. Πρβ. Παῦλ. Αἰγ. Γ', 72 (CMG IX 1, σ. 289, 28) «οἷον ἀποβολῆς τέκνων ἀπαγγελθείσης».

Ἀέτ. ΙϚ', σ. 114, 7 «ἢ καστόριον λεῖον σὺν ὕδατι ἀνηλειμμένῳ ἐρίῳ ἐντιθέναι ὁμοίως τῷ δακτύλῳ».

Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου ἀνηλειμμένῳ ἔγραψα ἀνειλημμένῳ ἐν ταῖς «Κριτ. καὶ γραμμ. παρατ. εἰς τοὺς Ἕλληνας ἰατροὺς» σ. 185 (13). Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὀρθότερον εἶνε νὰ γραφῇ κατ' αἰτιατικὴν ἀνειλημμένον ἀναφερομένην εἰς τὴν λέξιν καστόριον. Πρβ. Γαλ. τόμ. ΙΔ', σ. 660 «ἀνειλημμένον πορφυρέῳ ἐρίῳ τὸ νάρδινον μύρον ἐπιτιθέναι θερμόν». Οὐκ ὀλίγη δὲ χρῆσις γίνεται ὑπὸ τῶν ἰατρῶν τοῦ ἀναλαμβάνειν-ἀναλαμβάνεσθαι ἐρίῳ ἢ ἐρίοις ἢ ἐν ἐρίῳ ἢ δι' ἐρίων ἢ μετ' ἐρίου, οἷον Ἀρχιγ. παρ' Ἀετίῳ Η', σ. 173 β' «θερμανθέντα δὲ ταῦτα καὶ ἐρίῳ μαλακῷ ἀναληφθέντα». Διοσκ. τόμ. Β'. σ. 296 Spr. «πήγανον σὺν μέλιτι ἐν ἐρίῳ ἀναληφθέν». Γαλ. τόμ. ΙΑ', σ. 82 «καὶ ταῦτ' ἀναλαμβάνειν ἐρίοις ῥυπαροῖς». ΙΔ', σ. 485 «γλήχωνα λεῖον ἀναλαβὼν ἐρίῳ καθαρῷ». Ἀέτ. Ϛ', 95 β' «ἀναλαμβάνοντες ἐρίῳ τὸ ἡμέτερον φάρμακον» καὶ Η', σ. 173 β' «γλυκὺς... ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἀναλαμβανέσθω» καὶ ΙΒ', σ. 11, 7 «ἀναλαβὼν τὸν χυλὸν ἐρίοις οἰσυπηροῖς» καὶ σ. 71, 10 «ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἀναλαμβανομένων» καὶ ΙΕ', σ. 23 κἑξ. «ἀναλαμβάνεται δὲ ταῦτα θερμανθέντα οἰσυπηροῖς ἐρίοις... αὐτὸν τὸν οἴσυπον... ἀναλάμβανε τοῖς παρατυχοῦσιν ἐρίοις» καὶ ΙϚ', σ. 23, 12 «τοῦτο ἐρίῳ ἀναλαβὼν» καὶ σ. 42, 4 «τὰ εἰρημένα φάρμακα ἀναλαμβάνουσαν ἐρίῳ μαλακῷ» καὶ σ. 43, 4 «ἕκαστον.. ἐρίῳ ἀναλαμβάνοντας» καὶ σ. 66, 15 «ἐρίῳ ἁπαλῷ ἀναλαβὼν» καὶ σ. 139, 21 «ἀναλαβὼν ἐρίῳ». Ἀλέξ. Τραλλ. τόμ. Β', σ. 549 «ἀναλαμβανέσθω δι' ἐρίων» καὶ σ. 91 «σχιστὴν σὺν ὄξει... ἀναλάμβανε μετ' ἐρίου τρυφεροῦ». Θεοφ. Νόνν. τόμ. Α', σ. 288 «στυπτηρίαν... ἀναλάμβανε μετὰ ἐρίου τρυφεροῦ», κτλ. Σημειωτέον δ' ὅτι ὁ Γαληνὸς λέγει τόμ. ΙΒ', σ. 797 καὶ τόμ. ΙΔ', σ. 347 «ἐρίῳ καθαρῷ προσαναλαμβανόμενον».

Ἀλέξ. Τραλλ. τόμ. Α', σ. 333 «κεχρῆσθαι καὶ ἄρτῳ εἰς οἶνον κεκραμένῳ» καὶ σ. 613 «ἄρτον ἐπιδίδου εἰς οἶνον κεκραμένον».

Γραπτέον εἰς οἶνον βεβρεγμένῳ» καὶ «εἰς οἶνον βεβρεγμένον». Πρβ. σ. 355 «καὶ ἄρτῳ βεβρεγμένῳ εἰς ὕδωρ» καὶ σ. 523 «ἄρτον εἰς θερμὸν ὕδωρ βεβρεγμένον ἐπιδίδου». Τόμ. Β', σ. 251 «προσφέρουσι τόν τε ἄρτον εἰς οἶνον βεβρεγμένον» καὶ σ. 317 «καὶ ἄρτῳ ἀποβεβρεγμένῳ ἐν αὐτῷ». Ὀρειβ. τόμ. Γ', σ. 564 «καὶ ἄρτον ἐν οἴνῳ βεβρε-

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212

γμένον». Τόμ. Α΄, σ. 301 «ἀποβρεχέσθω δὲ ὕδατι θερμῷ.. τοῦ ἄρτου... τὸ ἔνδοθεν». Ἀέτ. ΙΒ΄, σ. 70,15 «ἄρτου βραχέντος οἴνῳ». Ἀλέξ. Τραλλ. τόμ. Α΄, σ. 555 «ἄρτον δίδου βραχὺν ἀποβρέχων εἰς οἰνόμελι». Τόμ. Β΄, σ. 251 «ἄρτον εἰς οἶνον βραχέντα διδόναι τροφήν» καὶ σ. 293. 295. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως βρέχειν (ἀποβρέχειν κλπ.) — βρέχεσθαι (ἀποβρέχεσθαι) εἴς τι ἴδ. τὰς ἐμὰς Adnot. σ. 27-28 καὶ παρατήρησιν εἰς Κρίτωνα παρὰ Γαλ. ΙΒ΄, σ. 817 ἐν Ἐπ. Ἑτ. Βυζ. Σπ. τόμ. Ε΄, σ. 315.

Ἀλέξ. Τραλλ. τόμ. Α΄, σ. 397 «ἐπιβλέπων εἰς ἅπαντα».

Γράφε «ἀποβλέπων εἰς ἅπαντα», ὡς φέρεται τόμ. Β΄, σ. 527 «ἀποβλέπων καὶ εἰς ἅπαντα». Πολλὴν δὲ χρῆσιν ποιεῖται ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ ἀποβλέπειν εἴς τι ἢ πρός τι, οἷον τόμ. Α΄, σ. 397 «ἀποβλέποντας πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ κάμνοντος». σ. 425 «πρὸς ἕκαστον εἶδος ἀποβλέποντα». σ. 467 «πρὸς ἕκαστον... ἀποβλέποντας». σ. 469 «ἀποβλέποντα πρός τε τὴν ἡλικίαν καὶ ὥραν (γρ. ⟨τὴν⟩ ὥραν)». Τόμ. Β΄, σ. 5 «πρὸς αὐτὴν ἀποβλέποντα». σ. 127 καὶ σ. 135 «πρὸς τοὺς καιροὺς ἀποβλέποντας». σ. 137 «πρὸς τὴν τοῦ πάσχοντος δύναμιν καὶ τὴν ἕξιν ἀποβλέποντας». σ. 157 «πρὸς τὴν δύναμιν ἀεὶ ἀποβλέπων». σ. 167. 173. 243. 389. 395. 419. 445. Ἐν δὲ σ. 395 ἀπαντᾷ «εἰς ὅσα καὶ ὁ σοφὸς γέρων ἐδίδαξεν ἀποβλέπειν». Πρβ. σ. 231 «πρὸς τὴν δύναμιν ἀφορῶντας καὶ τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ πάθους» καὶ σ. 333 «πρὸς τὴν δύναμιν ἀφορῶντας τοῦ κάμνοντος». Περὶ δὲ τῆς συγχύσεως τῆς ἀπὸ καὶ τῆς ἐπὶ προθέσεως ἴδ. παρατήρησιν εἰς Κρίτωνα παρὰ Γαλ. τόμ. ΙΒ΄, σ. 817 καὶ εἰς Γαλ. τόμ. Η΄, σ. 341 ἐν Ἐπ. Ἑτ. Βυζ. Σπ. τόμ. Ε΄, σ. 300 καὶ 315.

Ἀλέξ. Τραλλ. τόμ. Β΄, σ. 425 «καὶ ποίει πυρήνων ἢ στροβιλίων μεγέθει».

Γράφε «πυρήνων ἢ στροβιλίων μεγέθη». Πρβ. Ὀρειβ. τόμ. Δ΄, σ. 599,30 «τροχίσκους θέρμων μεγέθη ἔχοντας». Διοσκ. Δ΄, 162 (165) «συναναπλάσσουσιν ὀροβιαῖα μεγέθη». Ἀέτ. ΙΕ΄, σ. 54,13 «ἔμβαλε τὴν ἄσφαλτον ἕως (οἱ κώδικες VW ὀρθῶς «εἰς») κυαμιαῖα μεγέθη (ὁ κῶδ. V κυάμου μέγεθος)» καὶ ΙϚ΄, σ. 19,9 «ἀνάπλασσε κριθῆς μεγέθη». Ὀρθῶς δ' ἔχει ἡ δοτικὴ μεγέθει παρὰ τῷ Διοσκορίδῃ Β΄, 160 «μεγέθει κυαμιαῖα» καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ Τραλλιανῷ τόμ. Β΄, σ. 265 «καταπότια ὀροβιαῖα μεγέθει». Ἴσως δὲ πρὸ τῆς λέξεως «πυρήνων» πρέπει νὰ προστεθῇ γενική τινος ὀνόματος, οἷον «⟨ἐλαίας⟩ πυρήνων».

Ε. Δ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 00:24:34 EEST - 167.114.118.212